

ZAMEK KRÓLEWSKI
W WARSZAWIE - MUZEUM
REZYDENCJA KRÓLÓW I RZECZYPOSPOLITEJ

400. rocznica opublikowania 6. tomu *Civitates Orbis Terrarum* (Kolonia 1617) Georga Brauna (1541–1622) i Fransa Hogenberga (ok. 1538–1590)

400. rocznica opublikowania 6. tomu *Civitates Orbis Terrarum* (Kolonia 1617) Georga Brauna (1541–1622) i Fransa Hogenberga (ok. 1538–1590)

Biblioteka Królewska

W roku 1617 ukazał się ostatni – szósty – tom słynnego atlasu miast *Civitates Orbis Terrarum* (Kolonia 1572–1618) z tekstem kolońskiego kanonika i geografa Georga Brauna. Wydawcą czterech pierwszych tomów (1. 1572, 2. 1575, 3. 1581 i 4. 1588) był flamandzki rytownik i wydawca Frans Hogenberg. Dwa następne ukazały się już po jego śmierci – w 1598 i w 1617 r. Było to największe opracowanie poświęcone ówczesnym miastom, zawierające 545 widoków i planów miast. Atlas ten, dostępny w edycji łacińskiej, niemieckiej i francuskiej, był wielkim sukcesem wydawniczym. Każdy tom posiadał własny tytuł i był wznawiany po kilka razy. Przyjmuje się, że atlas miast *Civitates Orbis Terrarum* był pomyślany jako uzupełnienie do atlasu map Abrahama Orteliusa *Theatrum Orbis Terrarum*, wydawanego w Antwerpii w latach 1570–1612.

W szóstym tomie (wydanie łacińskie 1617, 1618, 1618; wydanie niemieckie 1618; wydanie francuskie 1618) ukazało się 15 widoków następujących polskich miast: Nysa, Legnica, *duży* widok Krakowa, *mały* widok Krakowa, Kalwaria Zebrzydowska, Poznań, Krosno, Warszawa, Lublin, Lwów, Sandomierz, Biecz, Łowicz, Przemyśl i Zamość.

Wystawa przedstawia widoki ze zbiorów własnych Zamku Królewskiego w Warszawie oraz z kolekcji dr. Tomasza Niewodniczańskiego. Prezentowane są one zarówno w wersji kolorowanej, jak i oryginalnej. Obejrzieć można także trzy kolekcjonerskie unikatki: widok Warszawy bez postaci w strojach z epoki w kartuszu u dołu po lewej stronie ryciny, widok perspektywiczny Wilna z usuniętymi dwiema z czterech przedstawionych u dołu ryciny postaci oraz widok Lublina bez legendy u dołu ryciny.

dr Kazimierz Kozica (kustosz dyplomowany, Ośrodek Sztuki)